

Интервю
на генерал-лейтенант Любчо Тодоров
за вестник „Българска армия“
29 юни 2017 г.

ЗА ПЪРВИ ПЪТ ПЛАНИРАМЕ ТОЛКОВА МНОГО УЧЕНИЯ ЕДНОВРЕМЕННО

Възнаграждението на военнослужещите да се обвърже с минималната или средната работна заплата за страната, предлага командващият на Съвместното командване на силите

- Г-н генерал-лейтенант, имало ли е досега друга такава година за Съвместното командване на силите (СКС), в която командването трябва да съчетава подготовката на празника си – 1 юли, с основната си роля по едновременната организация на няколко големи международни учения?

- От създаването си СКС винаги е изпълнявало многобройни и различни по своята същност задачи. През тези години винаги е било напрегнато, но наистина тази година се оказва изключително натоварена, от гледна точка на планираните национални и международни учения. Вече завършиха командно-щабното учение на НАТО „Trident Jaguar 2017“ и учението на НАТО „Noble Jump 2017“, в които тествахме нашите способности за осигуряване на дейностите, свързани с поддръжка от страната-домакин. Само след броени дни започва многонационалното учение „Saber Guardian 17“. В сравнение с ученията, организацията на празника е много по-лесна и рутинна задача. Тази година, отново организираме ден на отворени врати в няколко подчинени военни формирования в София и Бургас. Тържественото честване бе в резиденция „Лозенец“.

- Какви сили от СКС са ангажирани с организацията на ученията?

- Многонационалното учение с висока видимост „Saber Guardian 17“ е най-голямото учение за годината в Черноморския регион сред общо 18 учения. България, Румъния и Унгария са домакини на учението. Общото планиране на „Saber Guardian 17“ се извършва под ръководството на командващия на сухопътните войски на САЩ в Европа, съвместно със страните-домакини на

учението. От българска страна планиращ учението е началникът на отбраната, ръководител съм аз - командващия на СКС, а ръководители на отделните учения – командирите на видовете Въоръжени сили (ВС). На територията на България ще се проведе серия от учения с щабове и формирования от въоръжените ни сили, съвместно с формирования от страни-членки на НАТО и страни-партньори: Компютърно-подпомагано командно щабно учение „Dacian Guardian 17” на учебен полигон (УП) „Ново село” и учения с войски и сили за реално действие на местността - „Peace Sentinel 17” на полигон „Корен”, „Eagle Sentinel 17” и „Black Swan 17” на „Ново село”, „Swift Response 17” в База за предно разполагане Безмер, „Shabla 17”/„Tobruq Legacy 17” на полигон Шабла. Националните учения с международно участие „Тракийска звезда” и „Бриз 17” също ще се проведат през този период като свързани с учението „Saber Guardian”. В тези учения ще вземат участие и трите вида ВС. Това ще бъде добра възможност за усъвършенстване на отбранителните способности и постигане на оперативна съвместимост във войските. Участието ни в такъв род учения е израз на съюзна решимост, сплотеност и взаимна ангажираност към колективната отбрана на Алианса.

- На какъв етап е подготовката за ученията?

- Процесът на планиране на ученията приключи и беше истинско предизвикателство за нас, защото за първи път се извърши едновременно планиране на толкова много свързани помежду си учения. Определено считам, че положените усилия от Щаба на отбраната (ЩО) и СКС дадоха резултати и сега спокойно мога да заявя нашата готовност за провеждането им. В района на съвместните българо-американски съоръжения на „Ново село” вече функционира многонационалното командване на учението, а също така е развърната и националната структура за ръководство и контрол на учението (EXCON). Организационната работа вече приключи, остава да видим резултатите от нея в процеса на предстоящите динамични действия.

- Как се подготвят невоенните институции за приемането на наша територия на толкова много чуждестранни контингенти?

- Със заповед № Р-33/26.02.2016 г. на Министерския съвет е създадена Междуведомствена работна група по поддръжка от страната домакин. В нея влизат представители от различни министерства и ведомства. На стратегическо ниво е формирана Постоянна работна група по поддръжка от страната домакин. В нейния състав влизат представители от министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. В СКС се развърща RSOM (за приемане, настаняване и последващо придвижване) секция за ръководство на самата операция или за учение. RSOM секцията координира приемането, настаняването и последващото придвижване (RSOM) с външните на МО структури, при развърщането и изтегляне на съюзническите сили.

- Кога планирате да бъде кулминацията на тази група учения?

- В програмата на ученията се включени няколко основни събития за медии и гости. На 11 юли на УП „Ново село” ще се проведе церемонията по официалното откриване на учението „Saber Guardian”. В следващите дни, на 15 юли - медиен ден на учението „Peace Sentinel 17” на УП „Корен”, 18 юли – медиен ден на учението „Shabla”, 20 юли – Ден за високопоставени гости и медии на учението „Saber Guardian 17”. На 19 юли ще се проведе и Денят за високопоставени гости и медии на учението на ВМС „Бриз 17”. Провеждането на двете основни церемонии в България е висока чест за Българската армия и страната, като домакин на учението. Дни за високопоставени гости и медии ще бъдат организирани също в Унгария и Румъния.

- Какви новости ще има в СКС в структурно-организационен план от 1 юли?

- През тази година в СКС има само една структурна промяна. В изпълнение на Плана за развитие на ВС до 2020 г., от 01.07.2017 г. във Военния команден център (ВКЦ) се създава направление „Поддръжка на Съвместен оперативен център”, с увеличаване на личния състав. По този начин ВКЦ ще придобие нови способности и ще допринася за оптимизиране на процесите по планиране и водене на операциите от СКС. Центърът ще осъществява връзка и обмен на данни с оперативни центрове на НАТО и ЕС, в интерес изпълнението на съвместни задачи.

- Каква беше за СКС изминалата година от предишния празник до сегашния? Какви са постиженията на командването за този период? Имали нерешени задачи?

- Акцент в подготовката на СКС бяха дейностите по поддържане на придобитите способности и надграждането им. Особено внимание беше отделено на подобряване подготовката на офицерите и сглобяване на командването за повишаване на оперативните му способности за изпълнение на всички функции на оперативно ниво за планиране и водене на съвместни операции. В тази връзка през ноември 2016 се проведе двустепенно командно-щабно учение „ЩИТ 16”. Приоритет за нас е подготовката на националното командване и управление на контингентите от ВС, участващи в мисии извън страната, подобряване уменията на националните командири и формиранията за изпълнение на задачи в международни операции. През настоящата година продължи изпълнението на задачи по трите мисии на ВС, като основните бяха свързани с планиране и изпълнение в пълен обем на дейностите като страна-домакин в ученията на НАТО „Trident Jaguar 2017” и „Noble Jump 2017”, осигуряване на участието на група от националния мобилен модул по КИС (DCM-F) в учението на НАТО по сглобяване на мрежите по КИС на формиранията за eNRF „STEADFAST COBALT 2017” в Литва. Поехме и нови ангажименти за участие със специалисти от Мобилна КИС в учението „СИГАТЕА 17” в Румъния. Планирането е в ход и учението предстои в края на годината. Военнослужещи от ЩО, СКС и видовете ВС участваха в целия процес на планиране и подготовка за „Saber Guardian 17”.

Продължава дейността по организиране на процеса на подготовка, сертифициране, развърщане и осъществяване националния контрол на формированията, участващи в мисии и операции на НАТО и ЕС. През изминалата година, както и към настоящия момент СКС успешно изпълнява възложените му задачи по оказване помощ на населението при бедствия и извънредни ситуации. Стартира поетапното обличане на военнослужещите от БА с новият образец камуфлажни облекла. Същите бяха представени на проведения на 6 май 2017 г. парад по случай Деня на храбростта и празник на БА. Успешно беше завършена процедурата по преакредитация на лаборатория за изпитване, анализ и контрол качеството на гориво-смазочни материали и специални течности (ГСМ и СТ) при в.ф. 24510 - София от състава на бригада „Логистика”. Издаден беше сертификат от Българската служба по акредитация със срок 30.11.2020 г., като обхватът на акредитация е разширен с четири показателя. През изминалата година беше придобита лабораторна апаратура, позволяваща разширяването на спектъра на контрол на ГСМ и СТ. По отношение на нерешените въпроси, мога да споделя, че проблеми не липсват. През последните години нараства некомплекта на личния състав на СКС и подчинените военни формирования, както и понижаването статута на военнослужещите в обществото. Това води до демотивация и напускане на добре подготвени кадри, невъзможност за окомплектоване на военните формирования с личен състав и затруднение при поддържане и развитие на необходимите способности. В складовете на бригада „Логистика” се съхраняват големи количества бойни припаси за утилизация. Забавянето на утилизацията е риск за сигурността на личния състав, прилежащата инфраструктура и населените места, край които са дислоцирани базите. Въпреки създадената организация за придобиване, развитие и поддържане на нови способности от декларираните формирования на СКС, съгласно пакет „ЦС-2017”, тази дейност е недофинансирана през последните години.

- Как се решава въпросът с некомплекта от личен състав?

- Както подчертах, проблемът с некомплекта от личен състав стои пред всички структури и военни формирования от ВС. СКС не прави изключение. Това е един от големите и основни проблеми за разрешаване. Все по-трудно се намират кандидати за длъжности, свързани с логистичното и комуникационно-информационното осигуряване, за специалисти по придвижване и транспорт и не на последно място за длъжности за войници. Това, което СКС предприе като мерки за решаване на този изключително болезнен въпрос, е изготвянето на конкретни предложения до ЩО за законодателни промени и изменения в нормативната уредба. Предложенията са свързани с:

- увеличаване на заплащането на военнослужещите и обвързването на заплащането с минималната работна заплата или със средната работна заплата за страната и следваща тенденциите на нарастване на заплащането в страната;

- планирането на финансови средства за персонал да се извършва на база личен състав по длъжностно разписание (а не както е сега на база списъчен

състав), което ще позволи организиране на конкурси за войници и окомплектоване на военните формирования;

- увеличаване на пределната възраст за служба на старшите офицери, с цел осигуряване на приемственост и запазване на сегашното ниво на комплектуваност и създаване на възможност през следващите години, военнообразователната система да осигури нужните за ВС кадри;

- връщането на глава десета „Социална политика, провеждана в МО” в Закона за отбраната и ВС на Република България;

- промяна в системата на заплащане, материалното стимулиране, битовото осигуряване, изпълнението на службата и други мерки, които да задържат кадрите и да увеличат интереса и привлекателността на военната професия и да издигнат нейния престиж.

Предстои до края на месеца в МО да бъде разработен план за попълване на недостига на личен състав в сектор „Сигурност” и мерки за повишаване на неговата квалификация, мотивация и престиж.

- Как протича в момента службата на българските контингенти зад граница?

- Усложнената обстановка в региона не изключва решаването на една от основните задачи стоящи пред СКС и произтичащи от ЗОВС, а именно осъществяване на национален контрол върху контингентите зад граница. Ежедневно се следи за тяхното състояние, всички те са осигурени с необходимите комуникации, осигуряващи им връзка с близките и информация за обстановката в България. Периодически се провежда и видеотелеконферендна връзка с тях, като на някои от тях присъстват и членове на техните семейства. Като цяло мисиите, операциите и бойната подготовка са фокусът на нашата дейност и благодарение на постоянната и непрекъсната ангажираност на офицерите от командването и щаба на СКС поставените задачи се изпълняват успешно. Приносът на българските военнослужещи зад граница е не само израз на задълженията на България към процесите за осигуряване на мир и стабилност в глобален мащаб, но и грижа за собствената ни сигурност. Оценка за техния професионализъм и всеотдайност са изключително високи. Към настоящия момент ВС на България участват със 148 военнослужещи в общо осем мисии и операции зад граница под егидата на НАТО, ЕС и ООН. На този етап не се предвиждат промени във формата и задачите на мисиите ни в чужбина.

- По кои основни направления ще работи СКС след ученията?

- На първо място предстои да се финализира процесът на извличане на поуки от практиката от изминалите учения, на които заслужено отдаваме все по-голямо значение в последно време. СКС ще продължи своята дейност по осигуряване развърщането и административното управление на контингентите от БА, участващи в операции извън територията на страната. Искам да ви уверя, че на тази дейност се отдава изключително голямо значение, защото чрез нашето участие в мисии зад граница се доказваме все повече като

надежден партньор. По време на всички проведени от мен срещи с представители на страните, с които изпълняваме задачи съвместно, всички те нееднократно са декларирали своето задоволство от високия професионализъм на нашите военнослужещи. Ще продължи процесът на актуализиране, усвояване и поддържане на плановете за действие при кризи и управлението на формиранията за овладяване и преодоляване на последствията от бедствия. Под наше ръководство ще се осъществи процесът по изграждане и добиване на способности на Съвместния оперативен център. Постоянна задача за нас остава осъществяването на оперативно ръководство на дежурните сили и средства от БА за охрана на въздушното пространство, контрол на корабоплаването и защита на обекти от критичната инфраструктура на България. Активно ще участваме в процесите по реализиране на Инициативата на НАТО за Съвместно многокомпонентно разузнаване и наблюдение в БА.

- Какво ще пожелаете за празника на личния състав на СКС?

- На личния състав от СКС преди всичко искам да изкажа своето огромно „Благодаря!“ - за всеотдайността, професионализма, непрекъснатия стремеж за усъвършенстване, куража и силите, с които те преодоляват трудностите във воинското ежедневие. На всички тях и на техните семейства пожелавам здраве, късмет и благополучие! Нека да имат нужното спокойствие, така необходимо в годините на промени и финансови ограничения. Да бъдат изпълнени с оптимизъм за бъдещето и да вярват, че ще дойдат по-добри времена!

Визитка

Роден е на 24 март 1964 г. в с. Брежани, област Благоевград. Завършва ВНВУ „Васил Левски“ – Велико Търново през 1987 г., ВА „Г. Ст. Раковски“ през 1996 г. и генералщабния й факултет през 2009 г. Офицерският му път започва като командир на танков взвод и преминава през длъжности като командир на танкова рота, на отделен механизирани батальон, началник на щаба на бронетанкова бригада, началник на щаба на Сухопътните войски, командир на механизирани бригада, заместник-командир на СВ. От 30 юни 2015 г. е командващ на СКС. Женен, с едно дете.

Златен медал

Поваля глиган с тегло над четвърт тон

По време на ловен излет в Сакар планина през 2007 г. генерал-лейтенант Любчо Тодоров застрелва глиган с тегло над 250 кг. Дивото чудовище има 26-сантиметрови зъби, които се превръщат в трофей, оценен със сертификат на 132,1 точки. А това е постижение за златен медал в лова.

При мен е много силна ловната страст, обичам да ходя и на риболов през свободното си време, но ловът на дива свиня ми носи най-силни преживявания, признава генералът. И показва на компютърния монитор снимки на глиганавеликан и трофейните зъби.

Според него по време на лов стремежът за сливане с природата, съчетан с високите дози адреналин, могат да накарат човек да почувства съвършенството. Това чувство наистина ме зарежда с много енергия, споделя генералът.

Колкото до риболова, предпочита да мята въдица за шаран и щука. Има и своите постижения. Улавял е шарани с тегло по 4-5 килограма, както и 3,5-килограмова щука.

Верен е на тези свои занимания през малкото свободното време, което има. Но избягва да натрапва съвети. Затова само обобщава: „За всеки военнослужещ най-доброто занимание за възстановяване на силите е индивидуално и лично, за което няма универсална препоръка”.